

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สถาบันครอบครัวนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสถาบันแรกที่จะกล่อมเกลา สร้างรากฐาน และแม้กระทั่งกำหนดอนาคตของสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวใดก็ตามที่อบอุ่นไปด้วยความรัก ความเข้าใจกันของบุคคลในครอบครัวแล้ว ความดีงามภายในครอบครัวจะสามารถช่วยสร้างอนาคตอันรุ่งโรจน์และความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ให้แก่คนเราได้ บุคคลในครอบครัวนั้นๆ มักจะประสบความสำเร็จและความดีในทุกๆ ด้านของชีวิต ทั้งนี้เพราะครอบครัวจะเป็นพลังผลักดันให้บุคคลทำในสิ่งที่ยิ่งใหญ่ ถูกต้อง และดีงามได้ การสรรค์สร้างครอบครัวให้อบอุ่นไปด้วยความรัก ความเข้าใจ และสันติ โดยอาศัยการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีประสิทธิภาพและให้สัมฤทธิ์ผลเพื่อทุกคนในครอบครัว ประสบสุข จะเป็นพลังที่ดีงามของสังคมโลกต่อไปในวันข้างหน้า

แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าสภาพการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน โดยเฉพาะผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ทำให้สถาบันครอบครัวประสบปัญหาอย่างรุนแรง อาทิ การเพิ่มขึ้นของอัตราการหย่าร้าง และการลดบทบาทของครอบครัวในหลายๆ ด้าน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จะเป็นผลในทางลบต่อระบบการพัฒนาโดยส่วนรวม การวิจัยนี้เชื่อว่าแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ และมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ ก็คือ การทำให้สมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะผู้เป็นบิดามารดา หรือกำลังจะเป็นบิดามารดาในอนาคต ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทของตนเองที่มีต่อชีวิตของบุตรหลาน และเข้าใจถึงความสำคัญของการสื่อสารภายในครอบครัว ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้การสื่อสารเพื่อสร้างความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจอันดีแก่สมาชิกในครอบครัว เพื่อที่บุตรหลานของเขาจะได้รับการปลูกฝังให้มีวิถีชีวิตครอบครัวที่ดีมีคุณภาพ และก่อให้เกิดทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไปในอนาคต ดังนั้นบิดามารดาจึงเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการเป็นตัวกลางถ่ายทอดความคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อเท็จจริงต่างๆ ให้แก่บุตรหลาน อันจะมีผลต่อการชักจูงและโน้มน้าวความคิดเห็น ความเชื่อ และทัศนคติของบุตรหลานโดยตรง ดังนั้นการสื่อสารภายในครอบครัว จึงย่อมมีผลกระทบต่อบุคคลอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การสื่อสารภายในครอบครัวจึงนับว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคล

ดังนั้น การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารและความสัมพันธ์ในครอบครัว กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร” จึงเกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

คือ

1. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัว
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวและทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบให้ผู้ตอบตอบด้วยตนเอง (Self – administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากวัยรุ่นจำนวน 400 คน ที่ไปซื้อสินค้าหรือใช้บริการในศูนย์การค้าซึ่งกำหนดให้เป็นแหล่งของตัวอย่าง ได้แก่ห้างสรรพสินค้า เซ็นทรัลลาดพร้าว เซ็นทรัลชิดลม เซ็นทรัลบางนา เซ็นทรัลพระราม 2 สยามสแควร์ และตลาดนัดจตุจักร จากนั้น นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยในการอธิบายข้อมูล และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานดังต่อไปนี้ คือ

สมมติฐานข้อที่ 1 ใช้การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว หรือที่เรียกว่า การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว หรือที่เรียกว่า การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) เพื่อทดสอบสมมติฐานรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 250 คน หรือร้อยละ 62.5 เพศชายจำนวน 150 คน หรือร้อยละ 37.5 มีการศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษามากที่สุด จำนวน 147 คน หรือร้อยละ 36.8 โดยมีรายได้ครอบครัวต่อเดือนตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป มากที่สุดเป็นจำนวน 93 คน หรือร้อยละ 23.3

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบิดามารดาที่ยังอยู่ด้วยกันมากที่สุด คือ จำนวน 293 คน หรือร้อยละ 73.3 โดยยังอาศัยอยู่กับบิดามารดา จำนวน 324 คน หรือร้อยละ 81.0 นอกจากนี้ยังมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มากที่สุด คือ จำนวน 231 หรือร้อยละ 57.8 รองลงมา คือ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-8 คน จำนวน 129 คน หรือร้อยละ 32.3

ในด้านความรู้สึกกับครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนมากจำนวน 252 คน หรือร้อยละ 63.0 ตอบว่า รู้สึกอบอุ่นมากเพราะอยู่กับครอบครัว โดยมีระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวดังนี้ คือ

กลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับสูงมากที่สุด จำนวน 242 คน หรือร้อยละ 60.5 รองลงมาคือ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับกลาง จำนวน 151 คน หรือร้อยละ 37.75 และอันดับสุดท้ายคือ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เพียง 7 คน หรือร้อยละ 1.75 เท่านั้น

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการสื่อสารแบบประนีประนอม (Consensual) มากที่สุด จำนวน 208 คน หรือร้อยละ 52.0 อันดับสองคือ รูปแบบการสื่อสารแบบปกป้อง (Protective) จำนวน 68 คน หรือร้อยละ 17.0 อันดับสามคือ รูปแบบการสื่อสารแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) จำนวน 58 คน หรือร้อยละ 14.5 และอันดับสุดท้ายคือ รูปแบบการสื่อสารแบบเปิดเสรี (Pluralistic) จำนวน 56 คน หรือร้อยละ 14.0

ทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในทางลบมากที่สุด จำนวน 164 คน หรือร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ ทัศนคติเป็นกลาง จำนวน 162 คน หรือร้อยละ 40.5 และอันดับสุดท้าย คือ ทัศนคติในทางบวก จำนวน 74 คน หรือร้อยละ 18.5

ทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเพศชายส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นกลางมากที่สุด จำนวน 65 คน หรือร้อยละ 43.3 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางลบมากที่สุด จำนวน 120 คน หรือร้อยละ 48.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นกลางมากที่สุด จำนวน 61 คน หรือร้อยละ 51.7 เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นกลาง จำนวน 71 คน หรือร้อยละ 48.3 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีทัศนคติในทางลบมากที่สุด จำนวน 69 คน หรือร้อยละ 51.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 10,001 บาท และรายได้ครอบครัวตั้งแต่ 40,001 – 50,000 บาท ส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางลบมากที่สุด ร้อยละ 46.4 และ 48.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ครอบครัวตั้งแต่ 10,001 – 20,000 บาท รายได้ครอบครัว 20,001 – 30,000 บาท รายได้ครอบครัว 30,001 – 40,000 บาท และรายได้ครอบครัวตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นกลางมากที่สุด ร้อยละ 52.4 ร้อยละ 45.5 ร้อยละ 47.3 และร้อยละ 53.8 ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1: การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวและทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ผลปรากฏว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีระดับการยอมรับต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับต่ำ ผลที่ได้ยืนยันสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2: การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ผลปรากฏว่า ผู้ที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเปิดเสรี (Pluralistic) และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปกป้อง (Protective) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับผู้ที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) นั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ผลที่ได้ไม่ยืนยันสมมติฐาน

อภิปรายผล

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

จากการศึกษาวิจัยถึงการสื่อสารและความสัมพันธ์ในครอบครัวกับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบประเด็นที่น่าสนใจที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีบิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกันถึง ร้อยละ 73.3 และอาศัยอยู่กับพ่อแม่ถึงร้อยละ 81.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ร้อยละ 57.8 สมาชิกในครอบครัว 5-8 คน ร้อยละ 32.2 และตอบว่ามีความรู้สึกอบอุ่นมากเพราะอยู่กับครอบครัวถึงร้อยละ 63.0

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สภาพครอบครัวของกลุ่มวัยรุ่น มี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) ที่มีลักษณะเป็นครอบครัวของสังคมเมืองอย่างแท้จริง คือ มีเพียงพ่อ แม่ และลูก แต่ก็มี ความอบอุ่นรักใคร่ซึ่งกันและกัน ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงมี ครอบครัวขยาย(Extended Family) ที่มี พ่อ แม่ ลูก และวงศ์ญาติอาศัยอยู่ร่วมกัน หรือ อาจจะเป็นลักษณะครอบครัวใหญ่ที่มีลูก ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ซึ่งเป็นลักษณะครอบครัวในสังคมชนบทและมีความอบอุ่นและความผูกพันกันสูงเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ มีพื้นฐานความสัมพันธ์ในครอบครัวค่อนข้างดีมาก คือ อยู่ในระดับสูงและระดับกลางถึงร้อยละ 60.5 และ 37.75 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 1.75 เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของชินสุมล อุกฤษฏีวิริยะ (2543) ที่ได้

ศึกษา อิทธิพลของความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อวิดีโอทัศน์ประเภท เอ็กซ์ของเยาวชนไทยที่อยู่ในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวของ เยาวชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความสัมพันธ์ใน ครอบครัวที่ดี รวมไปถึงสภาพครอบครัวของกลุ่มเยาวชนไทยส่วนใหญ่ที่ยังคงมีบิดามารดาอาศัยอยู่ ด้วยกันถึงร้อยละ 77.8 และตัวเยาวชนเองก็อาศัยอยู่กับบิดามารดา ถึงร้อยละ 55.4 และมีความรู้สึก อบอุ่นมากเนื่องจากอยู่กับครอบครัวถึงร้อยละ 42.0

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

เมื่อศึกษาถึงรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าเกินกว่า ครึ่ง คือร้อยละ 52.0 มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) รองลงมาคือ แบบปกป้อง (Protective), แบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) และแบบเปิดเสรี (Pluralistic) คิดเป็นร้อยละ 17.0, 14.5 และ 14.0 ตามลำดับ

ผลที่ได้แตกต่างจากงานวิจัยของประเทศตะวันตก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักมีแนวโน้ม รูปแบบการสื่อสารแบบเปิดเสรี (Pluralistic) มากกว่าแบบประนีประนอม (Consensual) จากผล การศึกษาเรื่อง แบบการสื่อสารภายในครอบครัวของบุคคลกับลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร ธนาคารในประเทศไทย ของมัทนา ไวทยะโกมล ซึ่งว่าการศึกษาวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับรูปแบบการ สื่อสารภายในครอบครัวของบุคคล มักจะไม่กล่าวถึงหรือเน้นความสำคัญในแบบประนีประนอม (Consensual) เท่าใดนัก โดยพิจารณาจากขอบเขตความหมายที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบการสื่อสารใน ครอบครัวแบบประนีประนอม(Consensual) นั้น เป็นแบบผสมที่ตรงกันข้ามกับรูปแบบการสื่อสารใน ครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) คือ ประนีประนอมระหว่าง Socio และ Concept-Orientation เด็กอาจได้รับการสนับสนุนให้แสดงความเห็นแต่ต้องไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงความ กลมเกลียวในครอบครัว แต่ท้ายที่สุดผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว แบบประนีประนอม (Consensual) มีความสัมพันธ์กับลักษณะการบริหารงานที่มีแนวโน้มแบบ ประชาธิปไตย ทั้งที่ผู้วิจัยไม่ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับการสื่อสารภายในครอบครัวแบบนี้ไว้เลย

แต่ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันเยาวชนไทยส่วนใหญ่ได้รับการอบรม สั่งสอนแบบเปิดกว้างทางความคิดมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันครอบครัวไทยยังคงให้ความสำคัญต่อ วัฒนธรรมและค่านิยมไทยที่ดั้งเดิมเกี่ยวกับความมีสัมมาคารวะ และการรู้จักรักษาสัมพันธภาพอันดี ระหว่างบุคคล ดังนั้นรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) จึงมีปรากฏ

อยู่มากในสังคมไทย ส่วนรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปกป้อง (Protective) อยู่ในอันดับสอง เป็นรูปแบบการสื่อสารซึ่งมีวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานที่เข้มงวด และมีกรอบระเบียบเคร่งครัดตามจารีตประเพณี อันดับสามคือ รูปแบบการสื่อสารแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) มีวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อย ขาดการสั่งสอนและส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ และอันดับสุดท้ายแบบเปิดเสรี (Pluralistic) มีวิธีการอบรมสั่งสอนให้กล้าคิดกล้าแสดงออก และมีเสรีในการแสดงออกซึ่งความขัดแย้งทางความคิด มากกว่าการให้ความสำคัญต่อการรักษาน้ำใจ หรือสัมมาคารวะ ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวทั้งสามแบบนี้มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑานาฏ ผดุงเจริญ (2543) ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อทัศนคติในการเลือกคู่ครองและการสมรส พบว่า นักศึกษาปริญญาโทของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) ถึงร้อยละ 53.2 แต่รองลงมานั้นเป็นรูปแบบการสื่อสารแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire), แบบเปิดเสรี (Pluralistic) และแบบปกป้อง (Protective) ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สำหรับการศึกษาถึงทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครนั้น พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในทางลบมากที่สุด คือ ร้อยละ 41.0 ใกล้เคียงกับวัยรุ่นที่มีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นกลาง คือ ร้อยละ 40.5 และอันดับสุดท้าย คือ วัยรุ่นที่มีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในทางบวก เพียงร้อยละ 18.5 แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครมีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นกลางและทัศนคติในทางลบ

งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า ที่ได้ศึกษา การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษารุ่นใหญ่ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองทิพย์ จันแยม ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อบุคคลกับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น ซึ่งพบว่า วัยรุ่นมีระดับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิดา ธรรมตารีย์ ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับครอบครัวและระดับความนับถือตนเองกับทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีค่าคะแนนทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับเสี่ยงมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก และการพัฒนาหลายๆ ด้านทั้งในด้านบวกและด้านลบซึ่งส่งผลต่อแนวความคิดและการปฏิบัติของเด็กและเยาวชนไทย

แต่ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสังคมไทยจะเปิดกว้างและรับเอาความคิด ค่านิยมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสแบบตะวันตกเข้ามามากขึ้นจนหลายๆ คนมองดูเป็นเรื่องธรรมดา แต่ส่วนใหญ่ในสังคมเราก็มองเรื่องพรหมจรรย์ มองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ รวมไปถึงวัยรุ่นจำนวนมากก็ยังไม่แน่ใจว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้นมีผลดีหรือผลเสียอย่างไรแน่ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ทัศนคติ และต่อเนื่องไปยังพฤติกรรมนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรม การสั่งสอน ตลอดจนการเลียนแบบจากการกระทำต่อกัน

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงตัวแปรความสัมพันธ์ในครอบครัว จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวของกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ค่อนข้างดีมากดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งอาจเป็นผลทำให้ระดับการยอมรับต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้นต่ำไปด้วย รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายถึง 100 คน ซึ่งจากผลการวิจัยก็ได้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงส่วนใหญ่จะมีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในทางลบและปานกลาง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายส่วนใหญ่จะมีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นกลางและในทางบวก ทำให้ทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปในทางลบ

สมมติฐานที่ 1: ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

เมื่อนำตัวแปรความสัมพันธ์ในครอบครัวมาทดสอบความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ก็พบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากงานวิจัยที่ผ่านมาในอดีตไม่ปรากฏ

ว่ามีงานวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวและทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส จึงต้องใช้งานวิจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวกับปัจจัยอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับงานวิจัยครั้งนี้มากที่สุดมาใช้ ซึ่งพบว่าผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lilian Brown Vogel (1962) ซึ่งพบว่า เด็กที่มีปัญหาการปรับตัวทางสังคมได้รับความอบอุ่นจากผู้ปกครองน้อยมาก เด็กที่ต้องพึ่งผู้ปกครองอยู่เสมอ จะไม่เป็นตัวของตัวเอง ก้าวร้าว รุนแรง มีความคิดอ่าน ทัศนคติและค่านิยมอยู่ในขอบเขตจำกัด ทัศนคติบางประการและการปฏิบัติของผู้ปกครองมีส่วนอย่างมากในการทำให้เด็กมีปัญหาในด้านความประพฤติและการปรับตัวทางด้านสังคม

นอกจากนี้แล้ว งานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรชนก บัวนาค (2532) ซึ่งพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวใกล้ชิด มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศในทางบวก ในขณะที่เดียวกัน นวรัตน์ ศรีรัฐเพชร (2539) ก็พบว่า วัยรุ่นรวม วัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่-ลูกมีความสัมพันธ์เชิงลบกับรูปแบบการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลโดยใช้การแสดงออกแบบหลีกเลี่ยง และแบบใช้อำนาจบังคับ นอกจากนี้พบว่า วัยรุ่นรวม วัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่-ลูกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลโดยใช้การแสดงออกแบบใช้ความอ่อนโยน แบบประนีประนอม และแบบหันหน้าเข้าหากัน

สมมติฐานที่ 2: รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส พบว่า ผู้ที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเปิดเสรี (Pluralistic) และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปกป้อง (Protective) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในเชิงลบ และผู้ที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในเชิงบวก

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยบางส่วนของ นิศารัตน์ ทองอุปลการ (2538) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปิดส่วนใหญ่จะมีทัศนคติต่อเรื่องเพศเป็นกลาง (ไม่แน่ใจ) กล่าวได้ว่า แม้กลุ่มตัวอย่างจะไม่มีทัศนคติเชิง

ลบท่อเรื่องเพศแต่ส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อเรื่องเพศทัศนคติจึงเป็นกลางมากกว่า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยส่วนใหญ่จะมีทัศนคติเชิงบวก

นอกจากนี้แล้ว งานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยในบางส่วนของ พัชรินทร์ วินัยกุล พงศ์ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของเด็กวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันต่ำมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไม่ดีกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันสูง เนื่องจากวัยรุ่นประเภทนี้ จะถูกบิดามารดาควบคุมพฤติกรรม ความคิด ทัศนคติ และความรู้สึกโดยการออกคำสั่ง หรือตั้งกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติเสมอ ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะถูกลงโทษ เด็กจึงไม่มีความเป็นตัวของตัวเองและรู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นเด็กอยู่เสมอ รวมถึงมีลักษณะขี้อาย ประหม่า และพึ่งพาผู้อื่น และผลการวิจัยของ พัชรินทร์ วินัยกุล พงศ์ ยังพบอีกว่า เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยสูงมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสดีกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยต่ำ แสดงให้เห็นว่า ยิ่งบุคคลมีอิสระจากการควบคุมดูแลของผู้ใหญ่ อาทิ บิดามารดามากเท่าใดแล้ว โอกาสในทางกายภาพที่เข้าสู่การมีพฤติกรรมทางเพศก่อนการสมรสจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นและมีการยอมรับเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากด้วย

มีข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบประนีประนอม (Consensual) ซึ่งเป็นรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของวัยรุ่นส่วนใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร กลับไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ซึ่งรูปแบบการสื่อสารประเภทนี้จะให้ความสำคัญกับเรื่องของสังคม ประเพณี และแบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติปลูกฝังกันมา ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ละเลยที่จะให้ความสำคัญกับการสอนให้เด็กรู้จักพัฒนาความคิดเห็นที่เป็นของตัวเอง และการแสดงออก แม้ความคิดเหล่านั้นจะแตกต่างกันก็ตาม คือ ประนีประนอมระหว่าง Socio และ Concept-Orientation ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงอาจมีผลทำให้วัยรุ่นที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวประเภทนี้มีลักษณะยึดหยุ่น ไม่ได้เน้นหนักไปในทางใดทางหนึ่ง ทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจึงอาจอยู่ในทางบวก เป็นกลาง หรือทางลบก็ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การเปิดรับสื่อมวลชน รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย ดังนั้นรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบประนีประนอมจึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นเพศชายจะมีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ดีกว่าวัยรุ่นหญิง จะเห็นได้ว่าเป็นแนวความคิด ความเชื่อที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น ควรจะหาทางปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวความคิด ความเชื่อ ในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่นชายให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง คือ ควรจะมีเพศสัมพันธ์เมื่อถึงเวลาอันควรและสามารถรับผิดชอบตัวเองได้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ใช่แค่เฉพาะบิดามารดา แต่รวมไปถึงครู อาจารย์ สื่อมวลชน และรัฐบาลที่ควรจรรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมที่เกี่ยวกับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในแง่ที่ถูกต้องเหมาะสม

2. จากผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อยปละ (Laissez-Faire) สูงมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในทางบวก ซึ่งเป็นแนวความคิด ความเชื่อที่ไม่เหมาะสมเช่นกัน ดังนั้นในส่วนหนึ่งที่สำคัญในการที่จะปรับเปลี่ยนได้นั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่น ซึ่งได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ควรให้ความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย ดูแลเอาใจใส่ให้สอดคล้องกับเด็ก อบรมเลี้ยงดูให้เด็กรู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผล สอนให้คำนึงถึงความเสมอภาคทางเพศจะช่วยให้เด็กได้พัฒนาตนเอง ให้มีทัศนคติทางเพศในทางที่เหมาะสม โดยเลือกสรรข้อดี และประโยชน์ของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูมาผสมผสานใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพครอบครัวของตน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไป น่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวและรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของวัยรุ่นในชนบทด้วย เนื่องจากปัจจุบัน ลักษณะของครอบครัวในกรุงเทพมหานครและชนบท มีการเลี้ยงดูและสภาพสังคมที่ส่งผลต่อระดับความสัมพันธ์และรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่แตกต่างกัน และอาจส่งผลต่อทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่แตกต่างกันตามไปด้วย

2. ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มอื่นๆ เช่น ในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้เป็นนักเรียน นักศึกษา หรือกลุ่มผู้ใหญ่ที่ยังไม่ได้แต่งงาน เพื่อที่จะอธิบายและทำความเข้าใจเรื่องดังกล่าวในกลุ่ม

ประชากรอื่นๆ และอาจจะเปรียบเทียบว่าทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเหมือนหรือต่างจากประชากรที่ผู้วิจัยศึกษาหรือไม่ อย่างไร

3. ในงานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวและรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับตัวแปรตามอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น ระดับความนับถือตนเอง พฤติกรรมต่อต้านสังคม, การติดสารเสพติด, ภาวะผู้นำ เป็นต้น นอกจากนี้อาจพัฒนาปรับปรุงแบบประเมินทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เพื่อให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้นต่อไป

4. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป อาจจะศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวและรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้อย่างละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น